

CZU: 81'42:327

EPITETUL ȘI CALIFICATIVUL SIMPLU ÎN DISCURSUL DIPLOMATIC CONTEMPORAN

Sorina DONȚU-SARÎTERZI

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Epitetul ca formă specifică de „a face o calificare” este cunoscut demult. Istoria lui începe din momentul când homo sapiens a început să facă calificări și clasificări de calitate: *bun, rău, gras, scund, ostil, prietenos, bucuros, nenorocit*.

Epitetul a fost și mai rămâne o „figură” prezentă în toate stilurile funcționale. Limbajul popular și cel familiar au epitetele lor, care în dicționare sunt marcate cu siglele *pop., fam.* Cel literar venerază epitetul rafinat, șlefuit, nesteriotipat. El este căutat cu răbdare și tinde mereu spre individualizarea imaginației. Sigla acestuia este *lit. și livr.*

În ultimul timp stilurile funcționale aproape că sunt abandonate de cercetători în favoarea discursurilor. Tot mai des întâlnim studii ale *discursului juridic, politic, diplomatic, academic, științific, etc.*

E clar că fiecare discurs are sistemul său de tropi și de figuri stilistice. Cercetările pe care le facem noi la capitolul „epitet-calificativ” ne dau posibilitatea să afirmăm că în discursul diplomatic epitetul are un rol și funcție aparte: pe de o parte, ele eufemizează calitatea; pe de altă parte, deturneză sensul acestuia spre ambiguitate ori tabuizare. Desigur, frontierele epitetului nu sunt strict inviolabile, rigide; acesta poate fi ușor deplasat dintr-un discurs în altul.

Un aspect aparte în problematica epitetului îl ocupă *locul ecestuia* (place de l'adjectif épithète), care în limbile romanice a fost minuțios studiat în fiecare limbă aparte. O cercetare cu caracter contrastiv-comparativ a epitetului în mai multe limbi romanice ne lipsește încă.

Interesul persuasiv și accesibilitatea discursului diplomatic se leagă și de utilizarea adjectivelor în sensuri conotative rafinate. Se recurge la mijloace retorice afective în care adjectivul are menirea de a voala - devoala patosul discursului.

Adjectivele discursului diplomatic au o funcție întâi de toate evaluativă. Discursul diplomatic cu largă adresabilitate face apel la valori subtile, general umane; ele au o încărcătură conotativă sporită, chiar ridicată: viața internațională, cooperarea, pacea, religia etc.

Cuvinte-cheie: *adjectiv calificativ, epitet, epitet literar, epitet manierat, clișeu, discurs, discurs diplomatic, stil funcțional.*

THE EPITHET AND THE SIMPLE QUALIFIER IN THE CONTEMPORARY DIPLOMATIC DISCOURSE

The epithet as a specific form of "making a qualification" has long been known. Its history started when the homo sapiens began to make qualification and quality classification: *good, bad, fat, short, hostile, friendly, happy, miserable*.

The epithet was and still is a "figure" present in all functional styles. Popular and familiar languages have their epithets, which in the dictionary are marked as *pop. fam.* The literary one venerates the refined, polished, non-stereotyped epithet. It is patiently searched and always strives to individualize the imagination. Its mark is *lit. and bookish*.

Lately, functional styles are almost abandoned by researchers in favor of discourses. We see more and more studies of the *legal, political, diplomatic, academic, scientific etc. discourse*.

It is clear that each discourse has its own system of tropes and stylistic figures. The research we do in the chapter "epithet-qualificative" gives us the possibility to affirm that in the diplomatic discourse the epithets have a special role and function: on the one hand, they euphemize the quality, on the other hand they divert its meaning towards ambiguity or taboo. Of course, the borders of the epithet are not strictly inviolable, rigid; it can be easily moved from one discourse to another.

A particular aspect of the epithet's issue is its place (place de l'adjectif épithète), which in Romanic languages has been thoroughly studied in each particular language. A contrastive-comparative research of the epithet in several Romance languages is still missing.

The persuasive interest and the accessibility of the diplomatic discourse also relate to the use of adjectives in refined connotative meanings. We resort to affective rhetorical means in which the adjective is meant to veil - devour the pathos of speech.

The adjectives of diplomatic discourse have first and foremost an evaluative function. The diplomatic discourse with wide addressability calls for subtle, generally human values; they have an increased, even high, connotative load: international life, cooperation, peace, religion, etc.

Keywords: *qualifying adjective, epithet, literary epithet, mannered epithet, cliché, discourse, diplomatic discourse, functional style.*

Prezentat la 16.09.2019

Publicat: decembrie 2019